

21/11/2025

077-5006206

052-6885006

עבירת אי שליחת ילד לבית הספר - משמעותה והעונש בצידה

על המדינה מוטלת החובה לספק שירותי חינוך חובה חנים ואילו על ההורים מוטלת החובה לדאוג לכך שילדיהם ילמדו באופן סדיר בבית הספר בהתאם להוראות חוק לימוד חובה. הורה שילדו לא מגיע באופן סדיר לבית הספר מסתכן בהגשת כתב אישום והעמדה לדין פלילי. עו"ד אסף דוק מסביר כיצד החוק מתייחס לעבירת אי שליחת ילד לבית הספר, העונש בצידה וכן התייחסות בתי המשפט אליה.

האם אי שליחת ילד לבית ספר מהווה עבירה פלילית?

על פי סעיף 4 לחוק לימוד חובה משנת תש"ט-1949, במידה וילד או נער, שגילו עד 15 שנים, לא למד בצורה סדירה במסגרת של מוסד חינוך מוכר, כל אחד מהורי הילד או הנער עלול לעמוד לדין פלילי ולהסתכן בעבירה שדינה **עד חודשיים מאסר**, אלא אם כן הוכיח באופן שהוא מעל לכל ספק סביר, שעשה את מיטב מאמציו בכדי שהילד או הנער ילמדו במסגרת חינוכית.

המדינה רואה בחוק לימוד חובה על שלל סעיפיו ותיקוניו ככלי חשוב למימוש עיקרון השוויון; מטרתו היא שכל קטין יזכה ללמוד במוסד לימודים, ללא קשר למצבו הכלכלי, ואף לרצון הוריו. השתייכות למסגרת בית ספרית, מבחינת המדינה ומשרד החינוך, מאפשרת הכנה לחיים הן בפן התעסוקתי, והן בפן החברתי. אי שליחת ילד או נער לבית ספר משמעותה שלילת היכולת שלו להשתלב בעתיד בחברה הכללית, תוך פגיעה בעתידו הכלכלי והמקצועי.

הפרת חוק לימוד חובה על-ידי ההורים בראי הפסיקה

על פי **עמ"ק 03-13-0002863**, בשנים 2012-2013, תלמיד בכיתה ז' ממרכז הארץ, נעדר למשך תקופה של חודשיים מבית הספר. ההיעדרות נמשכה מחופשת הפסח עד לסוף שנת הלימודים. להיעדרות הארוכה הזו התווספו עוד שורת היעדרויות במהלך השנה. ההיעדרות נמשכה למרות התראות חוזרות ונשנות מצידן של המנהלת, יועצת בית הספר וכן של קצינת הביקור הסדיר. האם אמרה בתגובה שבנה מצוי במשבר עקב התעללות שעברה עליו בבית הספר הקודם שבו למד. בנוסף לכל, היא דחתה על הסף כל הצעה לשלוח את הילד שלה לטיפול.

עקב התלונות לרשויות שהגישו המנהלת וקצינת החינוך, גובש כתב אישום כנגד אמו של התלמיד בגין עבירה על ההוראות של חוק לימוד חובה. ניסיונות נוספים מצד בית המשפט שנערכו במהלך הדיונים המשפטיים, לאפשר לאם הזדמנות נוספת לשלוח אותו ובכך למנוע את הרשעתה, העלו חרס; כשהתלמיד עלה בחסד לכיתה ח', המשיך בהיעדרויותיו הקודמות. לכן, כבוד השופט אביים ברקאי, ניגש להכריע בתיק בעניינה של האם. טענת ההגנה של האם הייתה שההיעדרויות של בנה מאושרות על ידי רופא, והן קשורות להתעללויות שעבר בבית ספרו הקודם. אמנם היא לא הצליחה להמציא את האישורים הרפואיים עבור בית המשפט או עבור בית הספר. לדברי כבוד השופט ברקאי, יש בהיעדרות ממסגרת בית הספר לשלול מהילד את היכולת ללמוד על התנהלות תקינה וערכית במהלך החיים. היא פוגעת ביכולתו להבין ערכים כגון סובלנות, חופש ושוויון. חוויות קשות וכואבות שהתלמיד חווה במהלך הלימודים אין בהם כדי להצדיק היעדרות ארוכה, אלא ההיפך הוא הנכון: במסגרת בית הספר התלמיד לומד כיצד להתמודד עם קשיים ולחפש להם פתרונות. יכולות שישמשו אותו בעתיד כמבוגר. בנוסף, בית הספר מקנה לנער תחושת שייכות וזהות. אי השתייכות לשום מסגרת ואי יצירת זהות עלולה לפגוע במתבגר ואף בסביבתו.

כבוד השופט קבע שאין בהסברי הנאשמת כדי להצדיק את אי שליחת בנה לבית הספר. גם אם היא לא ראתה לנכון לשלוח את בנה לטיפול כפי שהציעו לה, היא לא רשאית לאפשר לו היעדרות ממושכת של חודשים ארוכים, מבלי שתנסה לעשות דבר כגון למצוא עבורו מסגרת חינוכית חלופית. התנהלותה, כך קבע השופט, אינה עומדת בדרישותיו של החוק. לבסוף, על פי פסיקת בית המשפט,

21/11/2025

077-5006206

052-6885006

האם הורשעה בעבירת הפרת חובת לימוד סדיר בהתאם לסעיף 4 לחוק לימוד חובה.

זומנת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין הפרת חובת לימוד סדיר?

המדינה ומשרד החינוך מקפידים הקפדה יתרה על נוכחותם הסדירה של ילדים ונערים בבית הספר. אי שליחת ילדים למסגרת חינוכית מדליקה באופן מיידי נורות אדומות, שיובילו להתליך בירור מיידי מצד צוות בית הספר, הרשויות המקומיות ומשרד החינוך, אל מול ההורים. במידה וההורים לא מצליחים להוכיח באופן משכנע, שישנה סיבה מוצדקת להיעדרות בנם ושהם עושים כמיטב מאמציהם להוביל לכך שיגיע לבית הספר, הדבר עלול להוביל לנקיטת הליך פלילי כנגדם. לכן, במידה ונחשדת באי שליחת ילדך לבית הספר וכן בעבירה על חוק לימוד חובה, עליך להתייעץ עם עורך דין פלילי באופן מיידי אשר ידע למנוע מהמצב להסלים ולהגיע לפתחו של בית המשפט. עורך הדין ידע להציג בפני בית המשפט ובפני כל גורם אחר, בצורה ברורה ומהימנה את הסיבות לכך שילדך נעדר, ולגבש פתרון שיהיה לשביעות רצון הצדדים.

זכור, כי היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שסייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

במידה וזומנת לחקירת משטרה או הוגש נגדך כתב אישום בגין עבירה על הוראות חוק לימוד חובה, פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.